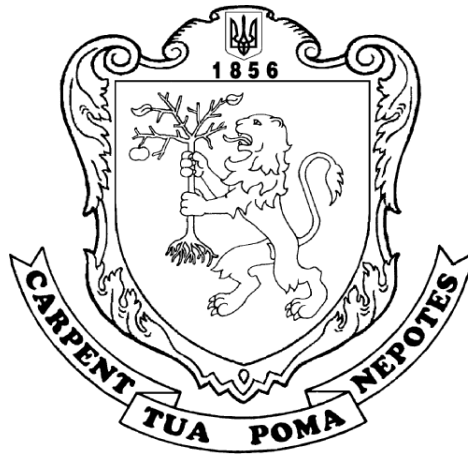

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Речове право»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма – «Право»

Кількість кредитів – 5 – 150 год., із них: самостійної роботи студента – 70 год.

Форма навчання – денна, заочна (скорочена програма)

Рік підготовки – 2, семестр – 4

Компонент освітньої програми – вибіркова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіка навчального процесу.

Мова викладання – українська.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Речове право займає важливе місце в юридичній науці. Для покращення економічної ситуації в Україні необхідні фахівці у своїй галузі, особливо з вищою освітою. Це, поряд з іншими якостями, дає змогу не лише досягати високого професіоналізму та успішно виконувати свої посадові обов'язки, але й вирішувати чимало різноманітних життєвих ситуацій, займати активну громадянську позицію, брати участь у суспільному житті. Система правових знань дасть змогу студентам діагностувати взаємовідносини, розмежовувати логічні зв'язки конституційних отримань і противаг, конкретизувати питання прав, свобод і обов'язків людини і громадянина, з'ясувати компетенцію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правосуддя. Речове право займає важливе місце у формуванні державної політики.

Навчальна дисципліна «Речове право» є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу спеціальної (фахової) підготовки за освітньою програмою «Право» спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право», яка викладається в 4 семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Речове право» є опанування та засвоєння здобувачами освітнього ступеня «бакалавр» теоретичних знань з особливостей речових прав, права володіння та користування чужим майном.

Завдання - використовуючи усі доступні форми навчання для повноцінного оволодіння студентами дисципліни «Речове право» з урахуванням особливостей предмета та методу правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин, сприяти опануванню студентами наукових тверджень, положень цивільного процесуального права, набуття навичок його застосування у практиці правозахисної, правозастосовчої, наукової та іншої діяльності.

- сформувати у студентів глибокі теоретичні знання та практичні навички для використання їх у своїй професійній діяльності;

- сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до правових засад судового захисту цивільних прав та інтересів особи як важливого засобу захисту фізичних та юридичних осіб, їх прав, свобод та законних інтересів;

- збагатити студентів теоретичними знаннями шляхом засвоєння ними різних концепцій, поглядів, дискусійних положень з найбільш важливих питань науки цивільного процесу і ознайомити їх із сучасними тенденціями розвитку правових поглядів щодо цивільного судочинства.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Формат курсу

Вивчення дисципліни «Речове право» відбувається у формі навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання (лекції, лабораторні заняття, консультації) та виконання самостійної роботи в позааудиторний час.

Вкладанні лекційного матеріалу відбувається у формі лекцій-бесід і лекцій-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дає змогу привернути увагу слухачів до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання із створення програм для технічних систем та дискусія.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Консультації здійснюються у відведений для цього час, який доводиться до студентів на початку семестру. Вони, зокрема, використовуються для презентації виконаних студентом завдань у разі його відсутності на заняттях.

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу, що не завершені чи не можуть бути виконані в рамках аудиторних занять, самостійне вивчення окремих питань.

Студенти працюють з друківаним інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими індивідуально. Програмою передбачено виконання завдань, пов'язаних з темою дисертаційного дослідження аспіранта.

Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з «Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє опрацьований практичний матеріал (виконане завдання) з відповідної теми.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи студентів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти працюють з друківаним чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу.

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу ZOOM.US. Також викладач і студенти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Telegram, інші доступні засоби комунікації. В разі потреби може використовуватись Форум як форма спілкування викладача й студентів у дистанційному (віддаленому) навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної та доброзичливої критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі **компетентності**:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, земельне право.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та вирішення кейсів тощо на практичних заняттях) протягом семестру.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового заліку у формі тестування в системі Moodle.

Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

За рішенням засідання кафедри студент може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студенто-центрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Речове право як навчальна дисципліна, її завдання та законодавча база

Визначення речового права як самостійного інституту цивільного права. Особливості правовідносин, що регулюються нормами інституту речового права. Суб'єкти правовідносин, що регулюються нормами інституту речового права.

Тема 2: Складові категорії «речове право»

Зміст категорії «речове право». Право власності як складова категорії «речове право». Речові права на чуже майно — друга складова категорії «речове право».

Тема 3. Загальні положення про речові права на чуже майно

Види речових прав на чуже майно.

Захист речових прав на чуже майно.

Тема 4. Право володіння чужим майном

Суб'єкти права володіння чужим майном.

Виникнення права володіння. Припинення права володіння.

Обов'язок недобросовісного володільця негайно повернути майно особі, яка має на нього право власності чи інше право або яка є добросовісним володільцем.

Тема 5. Право користування чужим майном

Поняття користування чужим майном.

Встановлення сервітуту. Зміст сервітуту.

Право користування чужою земельною ділянкою або іншим нерухомим майном. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом.

Припинення сервітуту.

Тема 6. Право користування чужою ділянкою для сільськогосподарських потреб

Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Строк договору про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільсько-господарських потреб.

Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої у користування для сільськогосподарських потреб. Права та обов'язки землекористувача. Право землекористувача на відчуження права користування земельною ділянкою.

Припинення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.

Тема 7. Право користування чужою ділянкою для забудови

Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови.

Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої для забудови. Права та обов'язки землекористувача.

Припинення права користування земельною ділянкою для забудови. Правові наслідки припинення права користування земельною ділянкою.

Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 28. 06. 1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0020700-95>.(дата звернення: 15.08.2020).
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0020700-95>.(дата звернення: 15.08.2020).
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0020700-95>.(дата звернення: 15.08.2020).
4. Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та обмежень : Закон України від 01.07.2004 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0020700-95>.(дата звернення: 15.08.2020).

Основна література

1. Карнаух Т. Окремі види речей як об'єкти права притримання. *Юридичний вісник України*. 2020. № 24. С. 7.
2. Клименко О. Речові права на нерухоме майно за законодавством України. *Право України*. 2022. № 9. С. 71–76.
3. Маковій В. П. Набуття речового права на земельну ділянку за давністю користування: реалії та перспективи. *Вісник господарського судочинства*. 2021. № 3. С. 129–134
4. Цивільне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. І. А. Бірюкова, Ю. О. Заїки. 2-ге вид., змін. та допов. К.: Видво КНТ, 2021. 480 с.
5. Цивільне право України: Посіб. для підготовки до іспитів/ О. Г. Братель, В. П. Мироненко, Н. В. Павловська та ін. К.: Текст, 2020. 256 с.
6. Цивільне право. Практикум: навч. посіб./ Відп. ред. Р. А. Майданик, Н. С. Кузнєцова, О. В. Дзера. К.: Вид-во Всеукр. асоц. видавців Правова єдність, 2021. 624 с.

Допоміжна література

1. Вовк В. М. Практикум з основ римського приватного права (у схемах і таблицях): Навч.-метод. посіб. К.: Атіка, 2021. 188 с.
2. Доліненко Л. О., Сарновська С. О. Цивільне право України: Навч. посіб. К.: МАУП, 2020. 384 с.
3. Єфімов О. Гулик А. Речові права на чуже майно. Тема 22. *Бухгалтерія*. 2021. № 42. С. 61–65.
4. Заїка Ю. О. Українське цивільне право: Навч. посіб. К.: Істина, 2021. 312 с.
5. Цивільне право України: У 2 т.: Підручник / За ред. В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. К.: Юрінком Інтер, 2022. Т. 2. 552 с.
6. Білоусов Ю. В., Лозінська С. В., Русу С. Д. Цивільне право України: Навч. посіб. / За ред. Р. О. Стефанчука. К.: Наук. думка; Прецедент, 2022. 448 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).
2. Електронні інформаційні ресурси:
 Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>;
 Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
 Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
 Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
 Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua.
 Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com.